

Doplňte formy instrumentálu plurálu.

170/2

1. Byli jsme tam s / se
 _____ (psem) _____ (dítětem),
 _____ (přítelem), _____ (kolegou),
 _____ (kamarádkou), _____ (bratrem),
 _____ (rodičem), _____ (průvodcem),
 _____ (Japoncem), _____ (ředitelem).
2. Stáli jsme před
 _____ (panelákem), _____ (naší kanceláří),
 _____ (vysokou věží), _____ (oknem),
 _____ (obchodem), _____ (autem),
 _____ (louží).
3. Mluvili jsme s
 _____ (naším vnoučetem), _____ (tím člověkem),
 _____ (jejich zaměstnancem), _____ (naším zaměstnavatelem),
 _____ (starým policistou), _____ (elegantním mužem).
4. Pracujeme s
 _____ (tvým počítačem), _____ (vaší tiskárnou),
 _____ (mobilem), _____ (starou učebnicí),
 _____ (nejnovější statistikou).

S kým se kde můžete seznámit? Doplněte formy instrumentálu plurálu.

170/3

1. Na konferenci se seznámíte s
 _____ (ostatní účastníci), _____ (zajímaví lidé) a
 _____ (zaměstnanci jiných firem).
2. Ve škole se seznámíte s
 _____ (noví spolužáci), _____ (zkušení lektori) a
 _____ (příjemné lektorky).
3. Na policejní stanici se seznámíte s
 _____ (mladí policisté) a _____ (energické policistky).
4. Na úřadě se seznámíte s
 _____ (úředníci) a _____ (úřednice).
5. V hotelu se seznámíte s
 _____ (uklízečky), _____ (recepční),
 _____ (číšníci) a _____ (jiní hosté).

Vyberte správnou formu zájmen.

170/3

1. Po konferenci nám představili *ti / ty* nové kolegy.
2. *Ti / ty* dva politici mluvili v televizní debatě o nutných reformách.
3. Martina má spoustu problémů. Včera jsme s ní o *jejich / jejích* problémech dlouho mluvili.
4. Naši synové mají nové kamarády. Často si doma o *jejich / jejích* kamarádech povídáme.
5. Víš, kdo dělal v noci ten hrozný hluk? – Myslím, že *ti / ty* noví sousedé ze třetího patra.
6. Na koho ještě čekáme? – Na *ti / ty* tři problémové studenty ze třídy 2.B.
7. Děti mají v červnu zkoušky. Na dovolenou pojedeme až po *jejich / jejích* zkouškách.
8. Dcera studuje na prestižní škole. Záleží nám na *jejich / jejích* známkách.
9. Kde jsou *ti / ty* formuláře k žádosti o trvalý pobyt?
10. V kanceláři je nová kolegyně. Bohužel, pochybuju o *jejich / jejích* znalostech a praxi.

Slova v závorkách doplňte ve správné formě.

171/5

1. Děti seděly v parku pod _____ (vysoké stromy).
2. Děti se v parku posadily pod _____ (kvetoucí stromy).
3. Iveta se postavila mezi _____ (pilní žáci).
4. Iveta stála mezi _____ (pilní žáci).
5. Paní učitelka pověsila obrázky nad _____ (školní lavice).
6. Obrázky visely nad _____ (školními lavicemi).
7. Mobil ležel na stole mezi _____ (důležité papíry).
8. Petr položil mobil na stůl mezi _____ (důležité papíry).
9. Kamila dala fotografii do knihovny za _____ (staré knihy).
10. Fotografie je v knihovně za _____ (staré knihy).

Víte, čím jsou známá tato česká města? Přečtěte si texty. Pak spojte věty.

171/7+

1.	Olomouc	je známý/známá jsou známé	A.	pivo
2.	Jablonec nad Nisou		B.	perník
3.	Ostrava		C.	syrečky
4.	Hořice		D.	klobásy
5.	Hradec Králové		E.	klavíry
6.	Mariánské Lázně		F.	bižuterie
7.	Pardubice		G.	trubičky
8.	Plzeň		H.	oplatky

Do textů doplňte slova.

na stole *s chlebem* *ve vesnicích* *z tvarohu*

První zprávy o nich jsou ze 16. století. Objevovaly se i
1. _____ císaře Rudolfa II. Vyráběly se 2. _____
kolem Olomouce. Olomoucké se jim začalo říkat, protože se prodává
na trzích v Olomouci. Mají žlutou barvu a velmi silnou a charakteristi-
vní vůni. Vyrábějí se 3. _____ a soli. Mají jen 1% tuku, proto jsou
vhodné pro dietu. Mohou se jíst 4. _____ nebo smažené
s bramborem. Určitě najdete mnoho dalších receptů.

k *po* *v* *z*

V roce 1924 si 5. _____ části Ostravy Hulváky otevřel svou výrobu a obchod řezník Pekárek.
6. _____ nejoblíbenějším výrobkům 7. _____ jeho obchodu patřila klobása tmavé barvy. Její sláva
rostla a postupně se rozšířila po celé republice. 8. _____ 2. světové válce ji začali vyrábět i další podniky.

klesal *se vyvážely* *vyrábělo* *vzniklo*

V Jizerských horách se vždy 5. _____ sklo. V 19. století se místní podnikatelé rozhodli vyrábět skleněnou
bižuterii. 6. _____ mnoho malých továrniček a skleněné šperky se kompletovaly i v některých místních
chudých domácnostech. Kolem roku 1820 bylo Jablonecko centrem obchodu se skleněnou bižuterií, populární byly
skleněné perly nebo knoflíky. Některé výrobky 7. _____ až do Indie. Kolem roku 1890 zájem o skleněné
šperky 8. _____ až do konce 2. světové války. Po ní výroba opět začala růst. V Jablonci se můžete podívat do
muzea skla a bižuterie.

bavorského *měkkou* *městská* *pražských*

V roce 1839 rozhodla plzeňská 9. _____ rada o založení pivovaru, vznikl tak Měšťanský pivovar Plzeň. Chtěli
vařit pivo 10. _____ typu, ale nepočítalo se se zvláštnostmi surovin, hlavně s 11. _____ plzeňskou
vodou. A tak 5. října 1842 vyrobili pivo zcela originální. Mělo ale velký úspěch. Díky rozvoji dopravy v 19. století se
nové pivo rychle rozšířilo. V roce 1853 se točilo již v 35 12. _____ hostincích, v roce 1856 se dostalo do Vídně
a roku 1862 bylo možné napít se ho až v Paříži. Plzeňské pivo je stále velmi oblíbené.

ale *když* *který*

Podle legendy se v roce 1812 paní Líčková v Hořicích starala o zraněného osobního
kuchaře císaře Napoleona, 13. _____ se vracel přes české země z Ruska.
Dostala od něho recept na výrobu trubiček. Rodinnou recepturu výroby pak zlepšil
cukrář Karel Kofránek, 14. _____ se do rodiny přizemil.
Trubičky v Hořicích vyrábělo i mnoho dalších výrobců 15. _____ po roce
1949 byly všechny výrobní znárodněny a výroba přestěhována do podniku
Pardubický perník. Tradiční ruční výroba se do Hořic vrátila až po roce 1990.

například prý však

Perník se 16. _____ v Pardubicích vyráběl už od 15. století. Ale sláva pardubického perníku je vlastně novodobá. Příprava oblíbeného pečiva ve velkém začala na začátku 20. století, kdy byly založeny továrny a výrobní perníku.

Pardubický perník je sladké pečivo tmavě hnědé barvy z medu, mouky a pepře. A právě od pepře pochází název perník (původně peprník). Perníky mají různé formy – častým motivem je 17. _____ perníkové srdce. Vyrábí se 18. _____ i perníky kulaté nebo ve tvaru různých figurek, které se líbí dětem.

Po upečení jsou perníky ručně zdobeny cukrovou nebo čokoládovou polevou.

je jich nimi

Ruční výroba oplatek má v Mariánských Lázních dlouhou tradici, pekly se v domácnostech. Před 150 lety začal Karel Reitenberger s jejich strojovou výrobou. Ročně 19. _____ vyrobil až pět set tisíc kusů. Brzy se začaly prodávat i v jiných městech. Oplatka se skládá ze dvou plátků, mezi 20. _____ je směs ořechů, vanilky, cukru a skořice.

Oplatky si oblíbili hudební skladatelé Fryderyk Chopin nebo Johann Strauss, prý 21. _____ ochutnal i Goethe nebo Sigmund Freud. Ve 21. století oplatky vyrábí společnost Opavia.

mezi jinými podle něho v současnosti více než

Firmu založil v roce 1864 Antonín Petrof, původně truhlář 22. _____ se jmenuje největší výrobce klavírů v Evropě dodnes. 23. _____ vede firmu Petrof v Hradci Králové už pátá generace této rodiny. 24.

_____ 1000 zaměstnanců vyrábí pět základních typů klavíru. Mistrovské klavíry Petrof si zamilovalo mnoho významných hudebních interpretů, 25. _____ Svjatoslav Richter a Hiroko Nakamura. Nástroje této značky se nacházejí v milánské La Scale, v Opeře v Sydney a v mnoha televizních a rozhlasových studiích.

Označte, co je / není pravda.

1.	V Olomouci se začaly syrečky poprvé vyrábět, proto se jmenují olomoucké.	Ano / Ne
2.	Kvůli nízkému obsahu tuku jsou doporučované při dietě.	Ano / Ne
3.	V 19. století se v Jizerských horách stali z chudých lidí podnikatelé.	Ano / Ne
4.	Na konci 19. století lidé přestali bižuterii kupovat.	Ano / Ne
5.	Hulváky jsou vesnice blízko Ostravy.	Ano / Ne
6.	Ostravskou klobásu, která má tmavou barvu, vyrábějí nejen v Ostravě, ale i v jiných městech.	Ano / Ne
7.	Císař Napoleon dal paní Líčkové z Hořic recept na trubičky.	Ano / Ne
8.	V letech 1949–1990 se hořické trubičky vyráběly v Pardubicích.	Ano / Ne
9.	Plzeňská městská rada založila roku 1939 pivovar, aby vařil originální pivo.	Ano / Ne
10.	Během 15 let se plzeňské pivo začalo pít i v Praze.	Ano / Ne
11.	Továrny na výrobu perníku jsou v Pardubicích už od 15. století.	Ano / Ne
12.	Perník se jmenuje podle pepře, který se do něj přidává.	Ano / Ne
13.	Karel Reitenberg vyráběl ručně oplatky už před 150 lety.	Ano / Ne
14.	Dnes můžete ochutnat oplatky vyrobené firmou Opavia.	Ano / Ne
15.	Firma Petrof už vyrobila 1000 klavírů.	Ano / Ne
16.	V Evropě není větší firma, která vyrábí klavíry.	Ano / Ne